

РОЗДІЛ IV. ДЕМОКРАТИЧНЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ЙОГО ЦІННОСТІ

Урок 32. ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ «ВИБОРИ ДО ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

Очікувані результати діяльності учнів:

- надає загальну характеристику органів місцевого самоврядування;
- визначає етапи виборчого процесу до органів місцевого самоврядування, їхні особливості;
- порівнює місцеві вибори із загальнодержавними;
- аналізує правовий текст за допомогою алгоритму дій.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення мети та цілей уроку.

II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання

1. Розкрити поняття «місцеве самоврядування».
2. Описати структуру органів місцевого самоврядування України, охарактеризувати їх компетенцію.
3. Зробити висновок щодо місця органів місцевого самоврядування в системі державних органів.

III. ПРАКТИЧНА РОБОТА

Учитель. Депутати місцевих рад є представниками територіальної громади. Статус депутатів місцевих рад визначено Конституцією України та законами України, зокрема Законом України «Про статус депутатів місцевих рад», а порядок виборів регламентується Законом «Про місцеві вибори».

Робота з правовими документами

· У групах опрацювати правові документи й виконати завдання.

1-ша група. Правовий статус депутатів місцевих рад та хто може бути депутатом (ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад» (витяг), ст. 9, 10 ЗУ «Про місцеві вибори»).

2-га група. З'ясувати види місцевих виборів та їх строки (ст. 14, 15 ЗУ «Про місцеві вибори»).

3-тя група. За якою виборчою системою відбуваються вибори (ст. 2 ЗУ «Про місцеві вибори»).

4-та група. Принципи здійснення місцевих виборів (ст. 3-5 ЗУ «Про місцеві вибори»).

5-та група. Етапи виборчого процесу (ст. 11, 12 ЗУ «Про місцеві вибори»).

6-та група. Як відбуваються вибори (ст. 6-8 ЗУ «Про місцеві вибори»).

Групи презентують результати роботи класу на окремих аркушах у вигляді опорних конспектів з коментарем.

Обговорення

Пам'ятка аналізу нормативно-правового акта

1. Визначте назву нормативно-правового акта, з якого зроблено цей витяг.

2. До якої галузі права належить цей витяг?

3. Про що йдеться в тексті?

4. Розділіть текст на смислові частини, визначте критерії для виконання завдання.

5. Установіть предмет регулювання, суб'єктів, юридичний зміст тощо.

IV. ЗАКРІПЛЕННЯ ЗДОБУТИХ ЗНАНЬ

Завдання

1. Працюючи в групах, визначте спільні та відмінні ознаки місцевих виборів (МВ) і загальнодержавних виборів (ЗДВ).

Орієнтовна відповідь

Спільні

1) Право голосу і на МВ, і на ЗДВ мають громадяни України, які досягли на день виборів 18 років.

2) І МВ, і ЗДВ можуть проводитися як за пропорційною, так і за мажоритарною системами.

3) І при МВ, і при ЗДВ можуть утворюватися одномандатні і багатомандатні округи.

4) І МВ, і ЗДВ можуть бути черговими і позачерговими, хоч МВ можуть бути також і повторними, і проміжними.

Відмінні

1) на місцевих виборах обираються депутати місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, а на ЗДВ обирають президента і парламент.

2) Різними є строки для призначення МВ і ЗДВ.

3) ЗДВ можуть бути черговими, позачерговими, а МВ також повторними і проміжними.

4) За МВ участь у них беруть лише ті громадяни, які належать до тієї чи іншої адміністративно-територіальної одиниці, а за ЗДВ участь беруть всі громадяни держави.

5) Різними є підстави для позачергових МВ і ЗДВ.

6) Різними є момент початку передвиборчої агітації на МВ і на ЗДВ.

7) У ЗДВ, на відміну від МВ, беруть участь громадяни України, які на час проведення голосування перебувають за кордоном.

2. Розташуйте у правильній послідовності етапи виборчого процесу в місцевих виборах:

А Утворення виборчих дільниць. (4)

Б Утворення територіальних виборчих округів. (3)

В Складання списків виборців. (2)

Г Формування виборчих комісій. (1)

3. Опрацювавши витяги із Закону України «Про місцеві вибори», дайте оцінку чинних правил підбиття підсумків виборів депутатів до органів місцевого самоврядування.

IV. ПІДСУМКИ УРОКУ

Рефлексія

- Проаналізуйте заняття й оцініть свою роботу на уроці.

V. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Утворивши 5 груп, підготувати:

- повідомлення за темами:

1) Останні місцеві вибори в нашому місті та результати цих виборів.

2) Діяльність органів місцевого самоврядування нашого регіону.

- презентації:

1) Демократія в житті українського суспільства.

2) Самоврядування.

3) Громадські організації в демократичному суспільстві.

Урок 33. УРОК ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗА РОЗДІЛОМ IV

Очікувані результати діяльності учнів:

- Знання і розуміння: знає зміст основоположних принципів демократії, знає як співвідносяться і взаємодіють між собою громадянське суспільство і правова держава; тлумачить головні принципи демократії; оцінює роль громадських організацій, різних форм активності громадян у функціонуванні демократичного суспільства; визначає форми суспільної активності громадян на рівні місцевої громади, регіону, держави.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ УРОКУ

Повідомлення мети та цілей уроку.

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗНАНЬ УЧНІВ

Виступи груп

1. Повідомлення про останні місцеві вибори в місті та результати цих виборів.
2. Повідомлення щодо діяльності органів місцевого самоврядування регіону.

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Термінологічна розминка

· Дайте визначення поняттям: демократія, плюралізм, референдум, податок, дитяча організація, самоврядування.

Цифрова розминка

- Поясніть значення цифр: 18, 25, 2, 72, 1-4, 5-9.

Завдання

- Україну називають останнім на пострадянському просторі островом демократії, площа якого постійно зменшується. Чи погоджуєтесь ви з цим твердженням?

Виступ груп з презентаціями

1. Демократія в житті українського суспільства.
2. Самоврядування.
3. Громадські організації в демократичному суспільстві.

IV. ЕТАП ПОВТОРЕННЯ ТА ЗАКРІПЛЕННЯ ЗНАНЬ

Рольова гра «Створення молодіжної організації»

Учитель пояснює учням задачі й цілі гри, нагадує ролі учасників, нагадує, що під час установчих зборів необхідно прийняти рішення про створення організації, затвердження її статуту, обрати керівні органи (раду, бюро, президію, голову організації тощо), доручити певним особам легалізувати організацію.

Рекомендації з підготовки до рольової гри

Порядок денний

1. Відкриття зборів.
2. Створення молодіжної громадської організації.

3. Затвердження Статуту організації.

4. Обрання керівних органів організації.

5. Закриття зборів.

Пам'ятка учасника зборів

Ви маєте право:

- брати слово для аргументованих виступів;
- вносити конкретні пропозиції, відстоювати їх;
- брати участь в обговоренні та голосуванні під час прийняття певних рішень.

Пам'ятка голови зборів

1. Визначити кількість учасників і відкрити збори.
2. Оголосити порядок денний та провести голосування за його затвердження.
3. надавати слово доповідачам і учасникам зборів.
4. Формулювати пропозиції, що надійшли; проводити голосування за їх затвердження.
5. Проводити голосування, оголошувати його результати.
6. Підбити підсумки зборів, оголосити остаточне рішення.

Пам'ятка для складання Статуту організації

У статуті організації відповідно до вимог закону України «Про молодіжні та дитячі організації» обов'язково необхідно передбачити такі положення.

1. Назва об'єднання громадян (відмінна від чинних), його статус (сільське, районне, міське тощо) та юридичну адресу.
2. Мета та завдання.
3. Умови і порядок членства об'єднання.
4. Права та обов'язки членів об'єднання.
5. Порядок утворення і діяльності статутних органів об'єднання та їх повноваження.
6. Джерела надходження та порядок використання коштів та іншого майна об'єднання, порядок звітності, контролю, здійснення господарської та іншої комерційної діяльності, необхідної для виконання статутних завдань.
7. Порядок внесення змін і доповнень до Статуту об'єднання.
8. Порядок припинення діяльності об'єднання і розв'язання майнових питань, пов'язаних з його ліквідацією.

У Статуті можуть бути передбачені й інші положення, що стосуються особливостей створення і діяльності об'єднання громадян.

Статут об'єднання громадян не повинен суперечити чинному законодавству України.

V. підсумок УРОКУ

Рефлексія

Кожен учень промовляє початок речення, обов'язковий для всіх: «Найбільш потрібне, що я почерпнув з уроку, це ...», і завершує власною думкою.

VI. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підготовка до тематичного оцінювання.